

Ark. 30/1/1914

Protokoll hållet vid sammanträde med styrelsen för Hermelinska släktföreningen, Stockholm den 29 januari 1913.

Närvarande: Hrr Frih. Joseph Hermelin,
" Sven Hermelin,
" Carl Aug. Hermelin och
" Max Hermelin.

§ 1.

Till ordförande utsågs Frih. Joseph Hermelin och till protokollförare Frih. Max Hermelin.

§ 2.

Efter en utförlig utredning i ämnet anmälde Frih. Carl Aug. Hermelin att vissa, vid fideikommisset Noor befintliga konstsaker, taflor, familjeporträtt m.m. och enl. hans förmenande ägande fideikommissnatur, af nuvarande fideikommissarien Frih. Eugèn Hermelin, delvis afyttrats och allt fortfarande afyttras. Frih. Carl Aug. H. påkallade därför släktföreningens ingripande för att de, ur släkthistorisk och allmän kultursynpunkt, värdefulla objekten måtte om möjligt bevaras för ytterligare forskningring. Frih. Carl August företedde afskrift (se bil. N:o 1) af bouppteckning efter "Fru Riksrådinnan och Friherrinnan Hedvig Ulrika Hermelin, född Benzelstjerna", hvar af framginge att alla å säteriet Noor befintliga inventarier af konstverk, taflor och familjeporträtt i en senare bouppteckning (bil. N:o 2) efter "Hans Excellence Herr Riksrådet, Academi Cansleren, Commendören af Kungliga Nordstjerneorden, Högvälborne Friherre Carl Hermelin", ej upptagits i något värde af den orsaken att såväl "Noors säteri, 3 mtl och Säby frelse hemman 2 $\frac{3}{4}$ mtl" - - "med inventarier" vore "dess sons, Bergsrådet Baron Samuel Gust. Hermelins fideikommiss" och "att denna egendom (således äfven inventarierna) såsom Hans Excellence qvarlätenskap icke anses kan" - - "då Hans Excellence den

(endast) besuttit under förvaltning, dock utan redogörande". Därefter företedde Frih. Carl August emellertid ett utlåtande (se bil. N:o 3) af v. Häradshöfding Karl Axel Riben och Jur. Kand. V. Nyman med innehåll, att dessa herrar, som hade tagit del af dels fideikommissbrevet, dels senaste bouppteckning, däraf funnit att endast den fasta egendomen, Noors egendom, af testator "ikläddes fideikommissnatur" - - "medan däremot inga som helst fideikommissbestämmelser träffades rörande testators lösa egendom". Nämda herrar uttala sig på grund häraf att "intet hinder finnes för friherre Eugèn Hermelin att fritt disponera öfver ifrågavarande taflor". Denna akt var dagtecknad den 16 sept. 1912.

Den 28 sept. samma år hade emellertid Frih. Eugèn Hermelin undertecknat en förbindelse bestyrkt med sigill (bil. N:o 4), hvori han förklarar sig "under inga förhållanden änna (sic.) försälja några af de på Noor befintliga familjeporträtten, dörrstycken el. andra efter gammalt derstädes befintliga antika taflor".

Frih. Carl August upplyste att efter denna dato ändock försäljningar af konstverk från Noor egt rum och påginge.

§ 3.

Då föreningens stadgar, som ett af föreningens ändamål, föreskrifver "släktminnenas vård" förklarade sig styrelsen behörig att upptaga den gjorda anmälan till behandling. Under nu vidtagen öfverläggning framhölls den motsägelse som förefanns mellan de förelagda dokumenten ang. inventariernas vid Noor ifrågasatta egenskap af fideikommiss och uttalades den åsikten att om äfven ifrågavarande taflor och familjeporträtt ej vore af fideikommissnatur hade de dock hittills betraktats såsom hafvande sådan och hade genom generationer i denna egenskap, utan att undergå laga arfskifte, samlade och med pietet bevarats å fideikommisset Noor. Styrelsen beklagade att nu ändring i denna goda ordning skulle göras och att för släkten dyrbara minnen skingrades genom dess hufvudmans åtgöranden

samt uttalade som sin bestämda öfvertygelse att nuvarande innehafvaren af fideikommisset Noor, under nyss relaterade förhållanden, ändock ej torde vara berättigad att utan vidare, till egen fördel, afyttra oskiftadt arfvegods.

Sedan diskussionen förklarats avslutad beslöt styrelsen:

2,
att till Notarien Leczinsky och Frih. Knut A:son Hermelin lämna i uppdrag att förelägga fideikommissariens ombud v. Häradshöfdingen K.A. Riben de företedda handlingarne för vinnande af klarhet ifråga om de meromnämnda konstföremålens egenskap af fideikommiss,

2,
att i hvad fall som helst söka komma till en öfverenskommelse med Frih. Eugèn Hermelin i ändamål att från honom erhålla en juridiskt bindande skriftlig tillförsäkran att alla släktporträtt och konstföremål som hafva intresse ur släktminnessynpunkt måtte bevaras samlade och välvärdade å fideikommisset Noor,

2,
att, i händelse en sådan öfverenskommelse kommer till stånd, i närvaro af tvenne ombud för släktföreningen, en inventarieförteckning öfver nyssnämnda konstföremål måtte upprättas samt

2,
att å släktporträtten måtte på lämpligt sätt anbringas (å baksidan) en inskription med innehåll att resp. porträtt tillhör Hermelinska porträttsamlingen å fideikommisset Noor.

§ 4.

Till justeringsmän af dagens protokoll utsågos Herr Ordföranden samt Frih. Max Hermelin.

§ 5.

Då ej vidare förekom förklarade Herr Ordföranden sammanträdet upplöst.

Justeradt:
Joseph Hermelin,
Max Hermelin.

Stockholm som ofvan
vid protokollet in fidem
Max Hermelin.

1 ark

År 1781 den 22 Jan. och följande dagar förrättades bouppteckning efter Högst. Fru Riksrådinnan och Friherrinnan Hedvig Ulrika Hermelin, född Benzelstjerna, hvars dödlige fränfälle timade den 4 Jan. 1781.

Öfre våningen. I hörnkammaren.

2 målade taflor med förgyllda ramar.

I mellanrummet.

Tapeter af halfsidentyg.

2 st. dörrstycken och 1 väggstycke.

I stora salen.

Porträtt af Konung G. XI. till häst.

10 större och mindre porträtt och målningar, 10 st. lampetter.

I Kungsförmaket.

Tapeter af gyllenläder med blågrön botten, 2 dörrstycken med förgyllda ramar.

I Kungskammaren.

Tapeter af rött, hvitt och blått siden. 1 dörrstycke.

Bokkammaren.

2 dörrstycken.

Blå kammaren.

4 vägg- och dörrstycken.

I gröna kammaren.

-- gyllenlädertapeter, 4 målade taflor.

17

I nedre våningen, I matsalen.

3 stora väggstycken.

Sängkammaren.

10

10 st. familje conterfait.

I cabinettet.

1

3 st. dörrtaflor utom 1 Familje conterfait.

I Jungfru kammaren.

3

3 st. gamla taflor.

31 Taflor.

1 ark

Bil. N:o 2.

År 1789 den 1 Juli förrättades laga bouppteckning öfver den kvarlåtenskap som befanns efter framlidna Hans Excellence Herr Riksrådet, Academi Cansleren, Commendören af Kungliga Nordstjerneorden Högvälborne Friherre Carl Hermelin, som saligen afled den 22 sistlidne Febr. hvarvid egendomen uti närvaro af Hans Excellence ende arfvinge Herr Bergsrådet Baron Samuel Gust. Hermelin, utaf Melle. Sara Maria Essén, som Hans Excellence hus förestått, på sätt som följer uppgafs.

- Guld.
-
- Silfver.
-
- Koppar.
-
- Tenn.
-
- Messing.
-
- Jernbleck.
-
- Jernsaker.
-
- Trädkärl.
-
- Porcelain.
-
- Glas.
-
- Duktyg.
-
- Linnekläder.
-

Sängkläder.

Diverse.

Böcker.

Gångkläder.

Contanta penningar och fordringar.

Gäld och skuld.

Hans Excellence hade i lifstiden innehaft Noors Säteri bestående af 3 mantal och Säby frelse hemman 2 $\frac{3}{4}$ dito, men denna egendom var ej af annan beskaffenhet i dess hand än att Hans Excellence den besutit under förvaltning, dock utan redogörande, såsom ett dess sons Bergsrådet Baron Samuel Gust. Hermelins fideikommiss, hvilket på det sätt tillkommit att Hans Excellence svägerska Brita Margaretha Benzelstjerna som i lifstiden ägt Viks Säteri med derunder lydande hemman i Åbo län, den 11 Juli 1759 förordnat, att ^{vid} dess systers Fru Hedvig Ulrika Benzelstjerna och dess svägers, bemälte Hans Excellence dödsfall denna egendom skulle, under fideikommiss natur tillfalla numera Bergsrådet Baron S.G. Hermelin och detta fideikommiss. hade Hans Excellence med sin sons samtycke och Kungl. Maj:ts nådiga tillstånd den 1 Mars 1776 fått flytta till ofv.n. fastighet Noor och Säby med samma villkor och med inventarier, som Fröken Brita Margaretha Benzelstjerna hade utstakat så, att denna egendom såsom hans excellence qvarlätenskap icke anses kan eller till något värde utföras.

Att ej något med vett och vilja uti denna bouppteckning är vordet undandolt, utan allt redligen uppgifvit, var der härmed intygat.

Uppsala den 3 Juli 1789

Sam. Gust. Hermelin,

(sigill)

Afskriftens riktighet intyga

Maria Bergvall,

Signe Nordström,

Genom testamente den 11 Juli 1759 har Brigitta Margaretha Benzelstjerna förordnat, att Wijks sätesgård i Finland skulle såsom fideikommiss gå i arf inom viss gren af friherrliga ätten Hermelin. Genom Kungl. Maj:ts utslag den 1 Mars 1776 och Svea Hofrätts därpå grundade utslag den 26 Juli 1776 har fideikommissrätten öfverflyttats till Noors egendom i Erlichundra Härad i Uppland.

På begäran af nuvarande innehafvaren af Noors fideikommiss kaptenen friherre Eugèn Hermelin hafva vi tagit del dels af fideikommissbrevet, sådant det finnes intaget i Stockholms läns vestra domsagas Häradsrätts inteckningsprotokoll för 19 Januari 1891, § 1, och dels af den till Svea Hofrätt ingifna bouppteckningen efter friherre Hermelins aflidne fader friherre Claes Fredrik Samuel Hermelin.

Därvid hafva vi funnit, att genom ofvannämnda testamente allenast Brigitta Margaretha Benzelstjernas fasta egendom, Wijks sätesgård, ikläddes fideikommiss natur, hvilken sedermera öfverflyttades till Noors egendom, medan däremot inga som helst fideikommissbestämmelser träffades rörande hennes lösa egendom.

De i bouppteckningen efter friherre Claes Fredrik Samuel Hermelin upptagna oljefärgstaflor - däribland ett porträtt af Karl den XI till häst af Ehrenstrahl - äro således icke i handlingarna omnämnda såsom fideikommissegendom, hvar dan med hänsyn till blifvande fideikommissariers rätt intet hinder finnes för friherre Eugèn Hermelin att fritt disponera öfver ifrågavarande taflor.

Stockholm den 16 september 1912

Vitus Nyman,
Jur. Kand.

Karl Axel Riben,
v. Häradshöfding.

Likheten med originalet intyga:

Maria Bergvall,

Signe Nordström.

Afskrift af afskrift.

Bil. N:o 4.

Undertecknad förklarar sig härmed under inga förhållanden ämna försälja några af de på Noor befintliga familjeporträtten, dörrstycken el. andra efter gammalt derstädes befintliga antika taflor.

Noor d. 28 Sept. 1912

Eugèn H e r m e l i n,

(sigill)

Likheten med originalet intyga:

Maria Bergvall,

Signe Nordström.